KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 28.1.2009
KOM(2009) 15 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Tretie strategické hodnotenie programu Lepšia právna regulácia v Európskej únii

{KOM(2009) 16 v konečnom znení}
{KOM(2009) 17 v konečnom znení}
{SEK(2009) 55}

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Tretie strategické hodnotenie programu Lepšia právna regulácia v Európskej únii

I. ÚVOD

Za posledné štyri roky dosiahla Komisia značný pokrok pri implementácii svojho programu Lepšia právna regulácia. Zjednodušuje právne predpisy, ktoré už boli naplánované s cieľom zabezpečiť, aby boli aktuálne a zrozumiteľné. Komisia takto znižuje byrokraciu a zavádza program zameraný na zníženie administratívneho zaťaženia podnikov. Vytvorila široký a ambiciózny systém hodnotenia vplyvu, aby zabezpečila, že nové právne predpisy a politiky dosiahnu najvyššiu možnú úroveň kvality. Spoločne s členskými štátmi vyvíja účinnejšie a efektívnejšie prístupy na zabezpečenie správneho uplatňovania práva Spoločenstva.

Regulácia je potrebná a prospešná, a to z mnohých dôvodov: na zabezpečenie riadneho fungovania trhov, vytvorenie rovnakých podmienok pre podniky a finančné inštitúcie súťažiace na jednotnom trhu, na ochranu pracovníkov a spotrebiteľov, zdravia a životného prostredia. Regulácia prináša aj náklady – na strane podnikov, verejných orgánov a občanov – ktoré je potrebné obmedziť na minimum. Prostredníctvom programu Lepšia právna regulácia chcela Komisia zabezpečiť, aby regulačný rámec pomohol podporiť podnikanie a inováciu, umožniť podnikom efektívnejšie súťažiť na trhu a plne využiť potenciál vnútorného trhu. Program Lepšia právna regulácia týmto prispieva k rastu a vytváraniu nových pracovných miest pri súčasnom zachovaní vysokých nárokov na sociálnu ochranu, ochranu životného prostredia, zdravia a spotrebiteľov. V pláne hospodárskej obnovy Európy sa zdôrazňuje, že v súčasnej ťažkej hospodárskej a finančnej situácii, v ktorej sa zvyšuje tlak na podniky a domácnosti, je význam regulačného prostredia dôležitejší než kedykoľvek predtým[1].

V posledných štyroch rokoch došlo postupne k zmene v implementácii programu Lepšia právna regulácia zo strany Komisie. Únia sa tak dostala do dobrej pozície, ktorá jej umožňuje čeliť budúcim výzvam. Skúsenosť ukázala, že lepšia právna regulácia je najúspešnejšia, ak sa všetky európske inštitúcie a členské štáty delia o zodpovednosť a spolupracujú. Táto skúsenosť je na medzinárodnom poli neoceniteľná. Na samite G20 v novembri 2008 bolo zdôraznené, že určité problémy v oblasti regulácie je možné riešiť iba v spolupráci s našimi medzinárodnými partnermi, a poukázalo sa na stále dôležitejšiu úlohu, ktorú EÚ môže zohrávať v prípade jednotného postupu.

V tomto oznámení sa vyhodnocuje, v ktorých oblastiach bol dosiahnutý pokrok, a poukazuje sa na oblasti, v ktorých je potrebné vyvinúť ešte ďalšie úsilie. Slúži ako príspevok pre hodnotenie programu Lepšia právna regulácia v rámci zasadnutia Európskej rady v marci 2009 v čase českého predsedníctva.

II ZLEPŠENIE PLATNÝCH PRÁVNYCH PREDPISOV

Od roku 2005 realizovala táto Komisia nepopierateľne doteraz najambicióznejšiu a najrozhodnejšiu iniciatívu na modernizáciu a zjednodušenie právnych predpisov Spoločenstva (*acquis*). Celý rad aktivít – priebežný program pre zjednodušenie, hľadanie potenciálu na zjednodušenie *acquis*, kodifikačné aktivity, systematická dostupnosť

[1] KOM(2008) 800.

konsolidovaných verzií právnych textov a program na zníženie administratívneho zaťaženia – prináša podnikom, občanom a verejným orgánom konkrétny úžitok.

1. Právne predpisy sú teraz jednoduchšie, zrozumiteľnejšie a obsahujú menej byrokracie

Počas pôsobenia tejto Komisie sa proces zjednodušovania zmenil zo skôr obmedzeného súboru z veľkej miery nezávislých opatrení na zjednodušenie na zásadnú súčasť každej politickej revízie vo všetkých oblastiach politiky. V októbri 2005 Komisia navrhla priebežný „program pre zjednodušenie“ pozostávajúci zo 100 iniciatív, ktoré sa mali realizovať do roku 2008. Každý rok do programu pridávala nové iniciatívy a postupne ho rozšírila na všetky politické oblasti. Návrhy od občanov, zainteresovaných strán a členských štátov tvorili dôležitú súčasť tohto procesu. V súčasnosti program pozostáva zo 185 iniciatív, a hoci bolo dosahovanie pokroku na začiatku pomalé Komisia teraz predložila návrh na zjednodušenie pre 132 týchto iniciatív[2]. Prijatých bolo 75 iniciatív a 50 je stále predmetom rokovaní v Rade a Parlamente.

Okrem zjednodušovania sa Komisia venovala aj kodifikácii svojich právnych predpisov prostredníctvom spojenia základného právneho predpisu a jeho následných zmien a doplnení do jedného textu. V dôsledku toho sú právne predpisy prehľadnejšie a ich rozsah sa zmenšil. V roku 2008 Komisia dokončila kodifikáciu 229 z celkového počtu 436 aktov. Prijatých a uverejnených v úradnom vestníku bolo 142 aktov. Zjednodušovaním a kodifikáciou právnych predpisov súčasná Komisia zmenší *acquis* o takmer 10 % – okolo 1 300 právnych aktov a 7 800 strán úradného vestníka.

Komisia začala od roku 2005 každoročne sťahovať návrhy, ktoré už viac nie sú relevantné. Bolo stiahnutých celkovo 108 návrhov vrátane 30 v roku 2008.

Komisia speje k integrovanejšiemu prístupu k zjednodušovaniu, ktorého cieľom je skúmať všetky právne predpisy, ktoré sa dotýkajú danej oblasti politiky, a zistiť prípadné prekrývanie, nedostatky, nezrovnalosti, zastarané opatrenia a potenciál na zníženie regulačného zaťaženia. Tento proces sa začal v Druhom strategickom hodnotení programu Lepšia právna regulácia, v ktorom sa Komisia zaviazala dokončiť komplexnú kontrolu *acquis* pred skončením jej mandátu. Táto práca pripravuje pôdu pre ďalšie zjednodušovania po roku 2009 a v rámci nej bolo určených 81 opatrení, ktoré by budúca Komisia mohla začleniť do svojich budúcich činností zameraných na zjednodušovanie[3].

Výsledky

Vďaka týmto iniciatívam sú právne predpisy prehľadnejšie a zrozumiteľnejšie a prinášajú podnikom a občanom konkrétny úžitok. Napríklad:

Spotrebitelia budú môcť po prijatí smernice o právach spotrebiteľov v EÚ jednoduchšie nakupovať, najmä na internete. Smernica spája štyri súčasné smernice do jedného súboru plne harmonizovaných pravidiel.

---

[2] V prípade 7 z týchto návrhov išlo o revízie, pri ktorých sa dospelo k záveru, že nie je potrebné podniknúť žiadne legislatívne kroky alebo že došlo k ich spojeniu s inými iniciatívami.

[3] Pracovný dokument Komisie Tretia správa o pokroku v stratégii na zjednodušenie regulačného prostredia KOM(2009) 17.

Pre spotrebiteľov bude prínosná aj revízia rámca EÚ pre investičné fondy, ktorou sa nahradí 10 súčasných smerníc jediným textom a umožní sa prístup k profesionálne spravovaným investíciám za prijateľných podmienok[4].

Podniky poskytujúce v EÚ služby sa budú vďaka novému „balíku DPH“ riadiť podstatne jednoduchšími pravidlami.

Pre malé podniky bude mať význam nové všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách, ktoré zvyšuje možnosti členských štátov poskytovať štátnu pomoc malým podnikom v oblastiach, ako je vzdelávanie, inovácie a energetická účinnosť. V tomto nariadení sa konsoliduje 5 samostatných nariadení do jedného textu.

Modernizácia a zjednodušovanie pravidiel v leteckej doprave prostredníctvom spojenia 3 súčasných nariadení do jedného prispeje k rozšíreniu ponuky pre spotrebiteľov, nižším cenám a k intenzívnejšej hospodárskej súťaži. Prísnejšie podmienky a lepší dohľad nad novozaloženými leteckými dopravnými spoločnosťami zníži riziko úpadku a negatívnych dôsledkov pre spotrebiteľov.

Poľnohospodári dosiahnu v dôsledku ďalšieho zjednodušenia režimu jednotnej platby po prijatí kontroly stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky (Health Check of the Common Agricultural Policy)[5] úsporu v nákladoch.

2. Administratívne zaťaženie podnikov sa znižuje[6]

Hoci zjednodušenie a kodifikácia prinášajú konkrétny úžitok podnikom a občanom, Komisia rozhodla, že je potrebné prijať ďalšie cielené opatrenia na odstránenie zbytočného administratívneho zaťaženia podnikov. V roku 2007 bolo identifikovaných 42 právnych predpisov z 13 prioritných oblastí, ktoré predstavujú odhadom 115 – 130 mld. EUR administratívnych nákladov. Vychádzajúc z tohto poznatku zaviedla Komisia program na zníženie administratívneho zaťaženia do roku 2012 o 25 % – takýto cieľ schválila Európska rada v marci 2007. Komisia je na najlepšej ceste cieľ splniť prostredníctvom prijímania rozličných krokov.

Komisia predložila do decembra 2008 niekoľko opatrení, ktoré prinesú podstatné zníženie administratívneho zaťaženia podnikov[7]. Zahŕňajú modernizáciu colných právnych predpisov EÚ a vytvorenie prostredia bez dokumentov v papierovej forme. Tieto opatrenia môžu priniesť obchodníkom úsporu približne 2,5 mld. EUR ročne. Pokiaľ ide o oblasť štatistiky, návrhy na zníženie zaťaženia týkajúce sa obchodu s tovarom v rámci Spoločenstva, ktoré boli prijaté od roku 2004 alebo sú v legislatívnom procese, umožnia členským štátom oslobodiť asi 370 000 podnikov od spravodajskej povinnosti. Toto predstavuje možné zmenšenie zisťovanej populácie podnikov o zhruba 52 % v priebehu šiestich rokov (od 2004 do 2010) alebo úsporu viac ako 100 mil. EUR ročne do roku 2010 a viac ako 200 mil. EUR ročne od roku 2010, najmä v prípade MSP.

V ďalšom kroku Komisia skúma možnosti ďalšieho znižovania zaťaženia v každej z prioritných oblastí. V práci pokročila najmä v prípade dvoch kľúčových prioritných oblastí. V prípade práva obchodných spoločností Komisia plánuje navrhnúť, aby členské štáty mohli

---

4 Známe sú aj pod skratkou fondy UCITS – Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities (podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov).

5 Ďalšie informácie o iniciatívach na zjednodušenie týkajúcich sa odvetvia poľnohospodárstva predloží Komisia v správe o pokroku na jar 2009.

6 Pracovný dokument Komisie, Zníženie administratívnej záťaže v EÚ, KOM(2009) 16.

7 Niektoré z týchto návrhov sú „zrýchlené opatrenia“, ktoré Rada a Parlament prijali s oneskorením (3 zo 6 návrhov predložených v roku 2007 a iba 1 zo 7 z balíka na rok 2008).

vyňať mikropodniky z rozsahu pôsobnosti smerníc EÚ týkajúcich sa účtovníctva. Zásada „najskôr myslieť na malých“ sa uplatňuje vo všetkých príslušných smerniciach s cieľom prispôsobiť systém potrebám malých a stredných podnikov. Tieto revízie by mali priniesť celkovú úsporu okolo 8 mld. EUR. Komisia navrhne ambicióznu revíziu smernice o DPH s cieľom odstrániť prekážky spojené s elektronickou fakturáciou a modernizovať pravidlá v oblasti fakturácie. Podľa odhadov by odstránenie prekážok v súvislosti s DPH pre elektronickú fakturáciu zo strednodobého hľadiska mohlo znamenať úsporu až do 18 mld. EUR, ak by sa všetky faktúry zasielali elektronicky.

Opatrenia na zníženie administratívneho zaťaženia – predložené alebo plánované – predstavujú doteraz úsporu vo výške 30 mld. EUR.

Program na zníženie zaťaženia vychádza z rozsiahleho skúmania – mapovania a hodnotenia – administratívneho zaťaženia, ktoré právne predpisy EÚ vytvárajú v 27 členských štátoch v 13 prioritných oblastiach. EÚ sa tak dostala na čelo úsilia o zníženie byrokracie plynúcej z tzv. „spravodajskej povinnosti“. EÚ teraz lepšie chápe, ako členské štáty transponujú a implementujú právne predpisy EÚ a čo to znamená pre podniky, pokiaľ ide o spravodajskú povinnosť[8]. Toto skúmanie zvýšilo informovanosť verejných orgánov o administratívnom zaťažení a poskytlo im príležitosť prehodnotiť efektivitu a účinnosť platných pravidiel.

Pri tomto skúmaní sa vo veľkej miere využili externé znalecké posudky a pripomienky od zainteresovaných strán. Dobrým príkladom je pozitívne stanovisko skupiny nezávislých zainteresovaných strán na vysokej úrovni pre oblasť administratívnej záťaže k vyňatiu mikropodnikov z pôsobností smerníc EÚ v oblasti účtovníctva a k reforme v oblasti DPH týkajúcej sa pravidiel elektronickej fakturácie. Skupina podporuje napredovanie procesu aj v ostatných prioritných oblastiach. Prostredníctvom online a off-line konzultácií bolo doručených viac ako 350 príspevkov. Členské štáty napokon súhlasili, že vyvinú podobné úsilie a na konci roka 2008 si 21 z nich stanovilo vnútroštátne ciele v oblasti znižovania zaťaženia, v porovnaní so 7 štátmi na konci roka 2006. Niektoré členské štáty už vykonali podstatné zmeny v transpozícii právnych predpisov ES. Komisia úzko spolupracuje s vnútroštátnymi orgánmi, ktoré transponujú právne predpisy EÚ, s cieľom rozšíriť osvedčené postupy umožňujúce rýchle zníženie administratívneho zaťaženia. Vyzýva členské štáty, aby v plnej miere využili „štartovací balíček“ prijatý pre budúce meranie a zníženie objemu práce a na podporu ďalšej harmonizácie a porovnateľnosti údajov. Komisia ich takisto vyzýva, aby prijali súbor zásad na monitorovanie pokroku dosahovaného pri znižovaní administratívneho zaťaženia na úrovni EÚ a členských štátov.

3. Ďalšie kroky

Zlepšenie kvality súčasných právnych predpisov a odbúravanie zbytočného administratívneho zaťaženia majú v súčasnej ťažkej hospodárskej situácii pre podniky ešte väčší význam. Únia preto musí tieto programy dôsledne implementovať.

- Komisia určí podľa základného merania na úrovni EÚ, ktoré osobitné zníženia zaťaženia je potrebné vykonať v každej z 13 prioritných oblastí, a predloží návrhy vychádzajúce zo súčasného akčného programu na zníženie administratívneho zaťaženia v právnych predpisoch EÚ. Vynaloží sa všetko úsilie potrebné na to, aby tieto návrhy boli prijaté pred skončením mandátu tejto Komisie.

---

[8] Skúmaním sa v EÚ-27 zistilo 356 povinností na úrovni EÚ a viac ako [9500] povinností na úrovni členských štátov. Bolo vykonaných asi 3000 rozhovorov s podnikmi a viac ako 50 workshopov s miestnymi združeniami podnikateľov a vnútroštátnymi ministerstvami.

– V roku 2009 Komisia predstaví 33 nových iniciatív na zjednodušenie. Tieto opatrenia budú zamerané napríklad na zabránenie neskorým platbám pri obchodných transakciách, vyňatie mikropodnikov z uplatňovania účtovných požiadaviek alebo zabezpečenie uznávania a vykonávania rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.

– Pri kontrole *acquis* Komisia určila 81 nových opatrení, ktoré by budúca Komisia mohla zahrnúť do svojho programu na zjednodušenie.

– Rada a Parlament boli vyzvaní, aby čo najskôr prijali 50 iniciatív na zjednodušenie, o ktorých sa ešte nerozhodlo, a všetky dosiaľ neprijaté návrhy na zníženie administratívneho zaťaženia.

– Komisia navrhuje pri zohľadnení príspevkov prijatých v rámci konzultácie rozšíriť akčný program a zahrnúť do neho ďalších 30 právnych aktov.

– Komisia bude pokračovať v úzkej spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za transpozíciu právnych predpisov EÚ s cieľom rozšíriť osvedčené postupy umožňujúce rýchle zníženie administratívneho zaťaženia.

– Členské štáty, ktoré si do 31. decembra nestanovili vnútroštátne ciele týkajúce sa zníženia administratívneho zaťaženia, sa vyzývajú, aby ich stanovili pred zasadnutím Európskej rady na jar 2009. Všetky členské štáty sú vyzvané, aby prijali konkrétne opatrenia na svojej príslušnej úrovni a podali správy o týchto opatreniach v rámci svojich výročných vnútroštátnych správ o pokroku dosiahnutom v oblasti lisabonskej stratégie.

III. ZLEPŠENIE KVALITY NOVÝCH INICIATÍV

1. Veľkorysý a ambiciózny prístup

Zlepšenie kvality nových iniciatív je dôležitou súčasťou programu Lepšia právna regulácia. V súlade s medzinárodnými osvedčenými postupmi zastáva Komisia názor, že najefektívnejším spôsobom, ako vytvoriť lepšiu regulačnú kultúru, je stanoviť, aby osoby zodpovedné za tvorbu politiky boli zodpovedné aj za hodnotenie vplyvu svojich návrhov. Táto skutočnosť bola základným aspektom systému hodnotenia vplyvu, ktorý Komisia používala od roku 2002 a ktorý podľa jej názoru vo významnej miere mení pracovnú kultúru v inštitúciách. Od roku 2002 uskutočnila Komisia 400 hodnotení vplyvu. Len v roku 2008 ich bolo vykonaných 135. Systém má niekoľko vlastností, ktoré je potrebné uviesť.

Po prvé, Komisia je presvedčená, že integrovaný prístup k hodnoteniu vplyvu je tou najvhodnejšou cestou, ako zabezpečiť nutnosť navrhnutých opatrení a tvoriť vysokokvalitnú politiku. V hodnotení vplyvu sa teda analyzujú prínosy a náklady a riešia sa tu vyváženým spôsobom všetky významné hospodárske, sociálne a environmentálne vplyvy možných iniciatív. Tento prístup zabezpečuje, aby boli použité všetky príslušné posudky vypracované v rámci Komisie spolu s príspevkami od zainteresovaných strán, a takto posilňuje koherentnosť iniciatív vo všetkých politických oblastiach.

Po druhé, Komisia rozšírila požiadavku vykonávať hodnotenie vplyvu aj na iné iniciatív, než sú iniciatívy uvedené v ročnom legislatívnom a pracovnom programe s cieľom zahrnúť sem všetky iniciatívy, ktoré by mohli mať značný dosah. Patria sem aj tie komitologické záležitosti, ktoré majú značný dosah.

Po tretie, aby Komisia zabezpečila, že hodnotenie vplyvu je v súlade s postupmi a normami kvality, vytvorila náročnú funkciu centrálnej kontroly kvality vo forme rady pre hodnotenie vplyvu (ďalej len „RHV“), ktorá koná nezávisle od odborov zodpovedných za tvorbu politiky. Od svojho zriadenia na konci roku 2006 skúmala RHV všetky hodnotenia vplyvu vykonané zo strany Komisie a poskytla k nim svoje vyjadrenie. Zlepšila kvalitu politiky požadovaním opätovného predloženia hodnotenia vplyvu v 32 % prípadov v roku 2008 a prostredníctvom odporúčaní, ktoré adresovala Komisii, zlepšila kvalitu hodnotení vplyvu. V roku 2008 ešte viac zdôraznila potrebu systematickejšej kvantifikácie vplyvov a potrebu naliehavejšie riešiť otázku administratívneho zaťaženia. Podporila takisto útvary Komisie pri vypracovávaní ich hodnotení vplyvu, najmä v súvislosti s metodikou, ktorú používajú.

Komisia napokon vytvorila systém, ktorý je prehľadný a spoľahlivý. Podporuje väčšiu transparentnosť procesu tvorby politiky a silnejšie zapojenie zainteresovaných strán. Všetky hodnotenia vplyvu a všetky stanoviská RHV sú po prijatí príslušného návrhu[9] zo strany Komisie prístupné verejnosti.

2. Hodnotenia vplyvu sa budú ďalej vylepšovať

Komisia vytvorila systém hodnotenia vplyvu, ktorý sa pokiaľ ide od úplnosť a transparentnosť pokladá v európskom a medzinárodnom ponímaní za vysokokvalitný systém. Je tu však priestor pre ďalšie zlepšenia v súvislosti s kvalitou samotných hodnotení vplyvu. RHV odporučila vo svojej správe za rok 2008, aby sa kontrola kvality posilnila ešte predtým, než sa hodnotenia vplyvu predložia RHV. Komisia na tento účel prijme niekoľko opatrení. Posilní najmä úlohu oddelení v rámci každého generálneho riaditeľstva, ktoré majú na starosti hodnotenia vplyvu, a úlohu riadiacich skupín pre hodnotenie vplyvu, aby zabezpečila zohľadnenie všetkých relevantných odborných posudkov vypracovaných v rámci Komisie. Zvýši sa tým zodpovednosť za hodnotenie vplyvu – ich konečné schválenie bude v kompetencii generálnych riaditeľov.

Na základe skúseností RHV, podnetov zo strany skupiny národných expertov na vysokej úrovni zaoberajúcich sa skvalitňovaním právnej regulácie a príspevkov poskytnutých v rámci verejnej konzultácie o usmerneniach o hodnotení vplyvu, ktorá sa konala v polovici roku 2008, zistila Komisia niekoľko ďalších oblastí, ktoré je možné zlepšiť. Mnohé z nich sú uvedené v revidovaných usmerneniach, ktoré sú v účinnosti od začiatku roku 2009. Systém hodnotenia vplyvu sa bude vyznačovať týmito prvkami:

- **Cielenejšie zameranie**: Komisia zameria hodnotenia vplyvu viac na legislatívne návrhy v rámci legislatívneho a pracovného programu aj mimo neho vrátane komitologických záležitostí so značným dosahom.
- **Lepšia konzultácia so zainteresovanými stranami**: Minimálne normy Komisie pre konzultácie sa musia v plnej miere uplatňovať. V prípade komplexných alebo citlivých návrhov sa odborov Komisie odporúča, aby pre konzultáciu využili dlhšie obdobie než minimum 8 týždňov; bude vynaložené ďalšie úsilie na zabezpečenie, aby všetky zainteresované strany o konzultácii vedeli a mohli zaslať svoje príspevky; je potrebné poskytnúť jasné informácie o hodnoteniach vplyvu – o tom aké informácie sa od zainteresovaných strán požadovali, aké informácie boli získané a ako boli použité.
- **Prísnejšia analýza subsidiarity**: Usmernenia teraz obsahujú zoznam presných otázok, na ktoré by útvary mali odpovedať v analýze problémov a obsahujú aj ďalšie pokyny pre

[9] http://ec.europa.eu/governance/impact/practice_en.htm

analýzu proporcionality a prínosu pre EÚ v prípade všetkých politických možností, ktoré sú k dispozícii.

- **Dôkladnejšie hodnotenie osobitných vplyvov**: V rámci integrovaného prístupu k prínosom a nákladom v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti existuje ďalšie usmernenie o osobitných aspektoch týchto vplyvov. Platí to pre vplyvy na MSP, ktoré by mali byť posudzované v súlade s iniciatívou „Small Business Act“ (pomocou tzv. „MSP testu“); otázky súvisiace so základnými právami; a vplyvy na spotrebiteľov a verejné zdravie. Zohľadnia sa aj vplyvy na regionálnej alebo miestnej úrovni.
- **Viac kvantitatívnych dôkazov a analýza**: Usmernenia obsahujú viac pokynov týkajúcich sa kvantifikácie a odkazy na osvedčené postupy pre posudzovanie rôznych typov nákladov vynaložených na dosiahnutie súladu s predpismi.
- **Zlepšený odhad administratívneho zaťaženia:** Komisia zlepšila usmernenie o odhade administratívneho zaťaženia najmä pre podniky.
- **Transparentnejšia prezentácia výsledkov**: Zhrnutia budú poskytovať jasný prehľad o všetkých kvantifikovaných prínosoch a nákladoch jednotlivých možností vrátane administratívnych nákladov pre podniky a občanov, iných nákladov na dosiahnutie súladu s predpismi a nákladov na správu.

3. Ďalšie kroky

- V roku 2009 Komisia očakáva, že sa vykoná viac ako 100 hodnotení vplyvu, a to v súlade s revidovanými usmerneniami o hodnotení vplyvu.
- Komisia bude naďalej v rámci usmernení o hodnotení vplyvu poskytovať pokyny o administratívnom zaťažení prostredníctvom zavedenia nových IT nástrojov na začiatku roku 2009, ku ktorým budú mať prístup všetky jej útvary.
- Komisia bude pokračovať v zlepšovaní kvality svojich hodnotení vplyvu prostredníctvom posilnenej kontroly kvality zo strany príslušných útvarov, ako aj zo strany rady pre hodnotenie vplyvu.

IV. VŠETKY INŠTITÚCIE SÚ SPOLOČNE ZODPOVEDNÉ ZA LEPŠIU PRÁVNU REGULÁCIU

1. Lepšia právna regulácia na všetkých úrovniach v EÚ

Aby realizácia lepšej právnej regulácie bola úspešná, je potrebné, aby každá európska inštitúcia na seba prevzala zodpovednosť. Pravidlá EÚ navrhuje Komisia, prijíma ich Európsky parlament a Rada, národné vlády a parlamenty ich transponujú do vnútroštátnych právnych predpisov. Často ich dopĺňajú regionálne a miestne pravidlá. Všetky subjekty musia patrične prispieť k zlepšeniu regulačného rámca.

Proces prijímania a implementácie právnych predpisov EÚ si vyžaduje čas. Programy Komisie na zjednodušenie a zníženie administratívneho zaťaženia obsahujú hodnotné poznatky o zlepšeniach, ktoré je možné realizovať na dosiahnutie konkrétneho prínosu pre podniky a občanov. Je však potrebné urýchliť prijímanie konkrétnych návrhov Komisie Radou a Parlamentom a zabezpečiť, aby tie prvky, ktoré právne predpisy zjednodušujú a znižujú administratívne zaťaženie, zostali zachované.

Prioritou pre všetky tri uvedené inštitúcie v roku 2009 musí byť dokončenie revízie spoločného prístupu k hodnoteniu vplyvu. Komisia je presvedčená, že tento spoločný prístup poskytuje každej inštitúcii dobrý základ pre vypracovanie svojich vlastných prístupov k

hodnoteniam vplyvu. Úsilie sa musí sústrediť na zistenie konkrétnych spôsobov, ako zlepšiť implementáciu. Komisia je pripravená podporiť ostatné inštitúcie pri budovaní kapacity na spracovanie hodnotení vplyvu vypracovaných Komisiou a pri realizácii ich vlastných dodatočných analýz o podstatných úpravách, ktoré vykonávajú. Ako je uvedené v druhom strategickom hodnotení programu Lepšia právna regulácia, Komisia bude takisto reagovať konštruktívne a vždy na základe daného prípadu na požiadavky Rady a Parlamentu o rozšírenie jej pôvodného hodnotenia vplyvu o ďalšie aspekty.

2. Uplatňovanie práva Spoločenstva v členských štátoch

V roku 2007 Komisia predstavila stratégiu na zlepšenie uplatňovania práva Spoločenstva[10]. V úzkej spolupráci s 15 dobrovoľne sa zúčastňujúcimi štátmi začala pilotný projekt EÚ na zrýchlenie a zlepšenie riešenia problémov v záujme občanov. V súčasnosti stále častejšie prijíma rozhodnutia vo veci porušenia práva. Značný pokrok bol dosiahnutý pri vytváraní systému riešenia prípadov podľa priority, ako sa uvádza vo výročnej správe o monitorovaní uplatňovania práva Spoločenstva, a aj pri ostatných iniciatívach prijatých alebo rozpracovaných transparentnejšie a v rámci dialógu[11]. Skúsenosti s uplatňovaním práva môžu mať za následok opravu alebo rozvoj právnych predpisov s cieľom lepšie plniť ciele Spoločenstva. Ďalšie opatrenia na implementáciu a posilnenie tejto stratégie budú prijaté v roku 2009.

3. Ďalšie kroky

- Parlament a Rada sú vyzvané, aby prijali predložené návrhy týkajúce sa zníženia administratívneho zaťaženia a zjednodušenia, a to čo najrýchlejšie, ako bolo plánované v medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z roku 2003.
- Parlament, Rada a Komisia vykonajú spoločnú kontrolu „spoločného prístupu k hodnoteniu vplyvu“.
- Komisia zabezpečí lepšie uplatňovanie práva Spoločenstva zavedením preventívnych opatrení vrátane väčšieho zamerania sa na implementáciu a presadzovanie v súvislosti s hodnoteniami vplyvu, lepšie plánovanie implementácie nových právnych predpisov, vytvorenie implementačných sietí a podporu členských štátov prostredníctvom korelačných tabuliek.
- V súlade s iniciatívou „Small Business Act for Europe“ bude Komisia používať spoločné dátumy začatia uplatňovania budúcich nariadení a rozhodnutí týkajúcich sa podnikania[12]. To umožní MSP lepšie sa pripraviť na legislatívne zmeny a prispôsobiť sa im.
- Komisia bude úzko spolupracovať s vnútroštátnymi orgánmi s cieľom zlepšiť zrozumiteľnosť a koherenciu návrhov vnútroštátnych právnych predpisov v kontexte oznamovacieho postupu na základe smernice 98/34/ES[13].

---

10 „Európa výsledkov“, KOM(2007) 502.

11 25. výročná správa o kontrole uplatňovania práva Spoločenstva – KOM(2008) 777.

12 V rámci systému spoločných dátumov začatia uplatňovania predpisov sa v prípade určitých právnych predpisov používa pre začatie ich uplatňovania niekoľko stanovených dní v roku.

13 Na základe tejto smernice sú členské štáty povinné oznamovať všetky návrhy technických predpisov pre výrobky a služby informačnej spoločnosti Komisie skôr, než sú začlenené do vnútroštátneho práva. Pomáha to znížiť riziko vytvorenia neoprávnených prekážok medzi členskými štátmi.

V. FORMOVANIE GLOBÁLNEJ REGULÁCIE

Komisia pokračovala v dialógu o právnej regulácii s hlavnými obchodnými partnermi. V prípade USA bol v rámci Transatlantickej hospodárskej rady v spolupráci s Úradom USA pre správu a rozpočet vypracovaný spoločný dokument na porovnanie príslušných systémov hodnotenia vplyvu na medzinárodný obchod a investície v EÚ a USA[14]. Odporúčania uvedené v tomto dokumente boli integrované do usmernení Komisie o hodnotení vplyvu. Orgány USA súhlasili, že tieto odporúčania taktiež zahrnú do svojich usmernení o hodnotení vplyvu právnej regulácie.

Komisia bude pokračovať v spolupráci v oblasti právnej regulácie so svojimi obchodnými partnermi v rámci multilaterálnych organizácií, ako je OSN, OECD a Svetová banka, a v rámci bilaterálneho dialógu na zníženie počtu prekážok v obchodovaní a investovaní pri súčasnom posilnení environmentálnej a sociálnej ochrany. Samit G20, ktorý sa konal v novembri 2008, preukázal dôležitosť medzinárodnej spolupráce za súčasných hospodárskych a finančných podmienok a pozitívny dosah, ktorý môže Únia mať v prípade jednotného postupu. V decembri 2008 Komisia vytvorila strategický rámec pre medzinárodnú spoluprácu v oblasti právnej regulácie a určila budúce prioritné opatrenia[15].

VI. ZÁVER

Európska únia a jej členské štáty čelia pri riešení súčasnej hospodárskej a finančnej situácie závažným výzvam. Lepšia právna regulácia zostáva základným prvkom našej reakcie – regulovať tam, kde je to potrebné a čo najjednoduchšie, opierajúc sa o dialóg so zainteresovanými stranami a spôsobom, ktorý obmedzuje administratívne zaťaženie podnikov a občanov na nevyhnutné minimum. Skúsenosti s lepšou právnou reguláciou počas posledných štyroch rokov poskytujú dobrý základ pre zvládanie nových výziev. Komisia stanovila ďalšie kroky, ktoré si vyžadujú vynaloženie ďalšieho úsilia a ďalšiu politickú podporu zo strany ostatných európskych inštitúcií, členských štátov, miestnych a regionálnych orgánov a zainteresovaných strán.

---

14 http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/impact_en.htm

15 KOM(2008) 874.